

VĂN HÓA CÔNG VỤ CỦA ĐỘI NGŨ CÁN BỘ PHÂN ĐỘI Ở CÁC ĐƠN VỊ CƠ SỞ TRONG QUÂN ĐỘI

Võ Mạnh Cường, Đặng Sĩ Quân
Trường Đại học Nguyễn Huệ

Tóm tắt: Văn hóa công vụ là phẩm chất không thể thiếu đối với người quân nhân cách mạng, có ảnh hưởng rất lớn đến việc hoàn thành chức trách, nhiệm vụ của người cán bộ nói chung và đội ngũ cán bộ phân đội nói riêng trong Quân đội. Nâng cao văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội hiện nay là nhiệm vụ quan trọng. Bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội hiện nay.

Từ khóa: Văn hóa công vụ; cán bộ phân đội; đơn vị cơ sở.

PUBLIC SERVICE CULTURE OF CONTINGENT CADRES IN THE GRASSROOTS UNITS IN THE ARMY

Vo Manh Cuong, Dang Si Quan
Nguyen Hue University

Abstract: Public service culture is an indispensable quality for revolutionary soldiers, having a great influence on the fulfillment of duties and tasks of cadres in general and the contingent cadre team in particular in the Army. Improving public service culture for contingent cadres in grassroots units in the Army today is an important task. The article proposes a number of solutions to foster public service culture for contingent cadres in grassroots units in the Army today.

Key words: Public service culture; contingent cadres; grassroots units.

Nhận bài: 08/06/2025

Phản biện: 12/07/2025

Duyệt đăng: 16/07/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội là một nội dung cơ bản, quan trọng trong công tác quản lý, giáo dục và rèn luyện cán bộ, đảng viên ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội. Đây là nền tảng để cán bộ phân đội nâng cao tính tự giác, chủ động tự tu dưỡng, rèn luyện, nâng cao năng lực, trình độ, phương pháp, tác phong công tác, phát triển và hoàn thiện nhân cách, hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được giao. Vì vậy, việc bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội là vấn đề cấp thiết, đòi hỏi cấp ủy, chỉ huy các cấp phải có nhiều giải pháp đồng bộ, thiết thực và hiệu quả.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Văn hóa công vụ của đội ngũ cán bộ phân đội ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội

Văn hóa công vụ là hệ thống các giá trị, chuẩn mực của một nền công vụ, được cán bộ, công chức tôn trọng và chia sẻ, thực hành trong hoạt động công vụ, xác lập niềm tin, đạo đức, nếp sống, truyền thống, bản sắc của nền công vụ. Văn hóa công vụ là sự tổng hợp nhuần nhuyễn của ba yếu tố: đạo đức công vụ, tri thức công vụ và hành vi công vụ. Nâng cao văn hóa công vụ cho cán bộ, công chức, viên chức là một trong những vấn đề

chính của cải cách hành chính nhà nước, góp phần quan trọng trong phát triển kinh tế – xã hội, trong đó có đội ngũ cán bộ phân đội ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội.

Đội ngũ cán bộ phân đội ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội là những cán bộ được biên chế, bổ nhiệm chức vụ lãnh đạo, chỉ huy, chuyên môn ở cấp tiểu đoàn, đại đội, trung đội và tương đương, thực hiện chức trách, nhiệm vụ, quyền hạn theo quy định, hoạt động dưới sự lãnh đạo trực tiếp của cấp ủy, tổ chức cơ sở đảng, sự chỉ đạo của chính ủy, chính trị viên, người chỉ huy cấp trên. Đội ngũ được phong quân hàm từ cấp úy đến cấp tá, họ là lực lượng nòng cốt trong huấn luyện sẵn sàng chiến đấu, xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện. Cán bộ phân đội ở các đơn vị cơ sở là lực lượng trực tiếp quán triệt và cụ thể hóa nghị quyết, chỉ thị của cấp ủy, đảng các cấp trong toàn quân; thường xuyên nắm bắt và phản ánh mọi tâm tư, nguyện vọng của quần chúng đến tổ chức đảng các cấp.

Văn hóa công vụ của đội ngũ cán bộ phân đội bao gồm các giá trị và chuẩn mực chung, được thực hiện, tạo thành khuôn mẫu, thói quen, nếp sống, nâng cao năng lực, hiệu lực, hiệu quả trong thực thi công vụ nhằm đạt được mục tiêu, nhiệm

vụ đề ra. Văn hóa công vụ là phẩm chất không thể thiếu đối với người quân nhân cách mạng, có ảnh hưởng rất lớn đến việc hoàn thành chức trách, nhiệm vụ của người cán bộ nói chung và đội ngũ cán bộ phân đội nói riêng trong Quân đội.

Quán triệt lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc”, “Muôn việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hay kém”; những năm qua, các tổ chức, lực lượng ở đơn vị cơ sở đã chú trọng bồi dưỡng phẩm chất, năng lực cho đội ngũ cán bộ, trong đó có nội dung bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội với nhiều nội dung, hình thức, biện pháp bồi dưỡng khác nhau. Vì vậy, văn hóa công vụ của cán bộ phân đội ngày càng được hoàn thiện, củng cố và phát triển. Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI đánh giá: “Nhìn chung, đội ngũ cán bộ các cấp trong Quân đội có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất, năng lực đáp ứng với yêu cầu, nhiệm vụ được giao”.

Thông qua bồi dưỡng, đạo đức, tri thức và hành vi công vụ của đội ngũ cán bộ phân đội được nâng lên, luôn tuyệt đối trung thành với Đảng, Nhà nước và Nhân dân, kiên quyết đấu tranh chống lại âm mưu phá hoại của các thế lực thù địch. Có tinh thần, trách nhiệm cao trong thực hiện nhiệm vụ, thực sự là công bộc, đầy tớ của Nhân dân, hết lòng, hết sức thực hiện nhiệm vụ của tổ chức phân công. Gương mẫu trong thực hiện Hiến pháp, pháp luật, điều lệnh, điều lệ của quân đội; trung thực, khiêm tốn, tự trọng, tự tin; có tinh thần cố gắng trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao; thực hiện cần, kiệm, liêm, chính, gần gũi, cởi mở, hòa đồng; có tác phong, có thái độ lịch sự, nghiêm túc trong thực hiện nhiệm vụ.

Tuy nhiên, việc bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội còn tồn tại những hạn chế nhất định. Một số cấp ủy, người chỉ huy, chính ủy, chính trị viên nhận thức chưa đầy đủ về vị trí, vai trò, sự cần thiết phải bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội, nội dung, hình thức, biện pháp bồi dưỡng chưa toàn diện; văn hóa công vụ của đội ngũ cán bộ phân đội một số đơn vị cơ sở còn hạn chế dẫn đến chất lượng, hiệu quả công tác chưa cao. Trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo, một số cấp ủy, người chỉ huy, chính ủy, chính trị

viên chưa quan tâm đúng mức tới bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội: “Công tác giáo dục chính trị tư tưởng có nội dung chưa theo kịp sự phát triển của tình hình; năng lực lãnh đạo toàn diện, sức chiến đấu của một số cấp ủy, tổ chức đảng còn hạn chế; việc nắm, quản lý, đánh giá cán bộ ở đơn vị còn thiếu chặt chẽ; tinh thần đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm của một số đảng viên chưa cao”.

Có nhiều nguyên nhân dẫn đến thực trạng trên, trong đó nguyên nhân chủ yếu nhất là năng lực quán triệt, cụ thể hóa các nghị quyết, chỉ thị, quy chế của Đảng, Nhà nước, quân đội liên quan đến bồi dưỡng văn hóa công vụ của một số cấp ủy, chỉ huy ở các đơn vị cơ sở chưa đáp ứng yêu cầu. Sự phối hợp và phát huy vai trò của các tổ chức, lực lượng trong bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội có lúc còn hạn chế, bất cập. Bên cạnh đó, tính tích cực, chủ động trong tự học tập, tự bồi dưỡng văn hóa công vụ của một số cán bộ phân đội còn yếu.

2.2. Một số giải pháp bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội hiện nay

Trước yêu cầu xây dựng quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, yêu cầu xây dựng chính phủ điện tử và cải cách hành chính trong Quân đội, xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, sự chống phá của các thế lực thù địch, nhất là lĩnh vực tư tưởng, văn hóa, mặt trái cơ chế thị trường tác động đòi hỏi phải tiếp tục bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội. Những vấn đề trên cho thấy, việc bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội hiện nay là nội dung rất quan trọng và cấp thiết, cần thực hiện đồng bộ, hiệu quả các giải pháp sau:

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng về bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội.

Các tổ chức, các lực lượng ở các đơn vị cơ sở thực hiện nghiêm túc, có nề nếp các chế độ sinh hoạt định kỳ, giữ vững nguyên tắc tổ chức sinh hoạt. Tích cực đổi mới nội dung, hình thức, nâng cao chất lượng, hiệu quả sinh hoạt trên cơ sở chức năng, nhiệm vụ của các tổ chức và điều kiện thực tiễn ở đơn vị cơ sở. Đề cao trách nhiệm,

ý thức tổ chức kỷ luật, tinh thần tự phê bình và phê bình; kịp thời phát hiện, chấn chỉnh những biểu hiện thiếu trách nhiệm hoặc đơn giản, hình thức trong tổ chức và tham gia sinh hoạt. Thông qua các lớp tập huấn, bồi dưỡng, tọa đàm, trao đổi kinh nghiệm để từng bước nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, các lực lượng trong bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội.

Chú trọng thông qua thực tiễn thực hiện nhiệm vụ đề cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ chủ trì, cơ quan chức năng các cấp đánh giá tổng thể, toàn diện, từ đó, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, các lực lượng và của chính đội ngũ cán bộ phân đội; phát huy ưu điểm, khắc phục hạn chế, khuyết điểm trong quá trình bồi dưỡng văn hóa công vụ. Đồng thời, tăng cường sơ kết, tổng kết thực hiện các nhiệm vụ, kết hợp giáo dục, bồi dưỡng nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho các tổ chức, các lực lượng trong bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội. Nghiêm túc phê bình, nhắc nhở những tập thể, cá nhân nhận thức chưa đầy đủ hoặc thiếu ý thức trách nhiệm trong thực hiện các nội dung, hình thức, biện pháp bồi dưỡng văn hóa công vụ.

Hai là, xác định đúng nội dung, vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, biện pháp bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội.

Xác định nội dung bồi dưỡng văn hóa công vụ của đội ngũ cán bộ phân đội hiện nay bảo đảm phù hợp, bám sát yêu cầu thực tiễn. Lựa chọn đúng nội dung giáo dục chính trị cho của đội ngũ cán bộ phân đội, trong đó giáo dục chính trị cần phải bám sát chương trình giáo dục chính trị hằng năm và các nội dung hướng dẫn, chỉ thị, nghị quyết của cấp trên: “Không ngừng nâng cao trình độ lý luận chính trị cho cán bộ đảng viên. Đổi mới và triển khai đồng bộ việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, gắn với đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ” (5).

Gắn việc bồi dưỡng với quán triệt, thực hiện các văn bản chỉ đạo: Nghị quyết số 37-NQ/TW ngày 09/10/2014 của Bộ Chính trị về công tác lý luận và định hướng nghiên cứu đến năm 2030;

Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới; Chỉ thị số 05-TC/TW, Kết luận số 01-KL/TW của Bộ Chính trị (khóa XIII) về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị (khóa XII) về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh... Vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức sinh hoạt Đảng, sinh hoạt đơn vị, các tổ chức quần chúng và hội đồng quân nhân góp phần bồi dưỡng văn hóa công vụ của đội ngũ cán bộ phân đội. Chú trọng cấp trên bồi dưỡng cấp dưới, kết hợp nhuần nhuyễn giữa bồi dưỡng của các tổ chức, lực lượng với tự bồi dưỡng của đội ngũ cán bộ phân đội. Thực hiện có hiệu quả phương pháp giáo dục thuyết phục và nêu gương; khai thác tốt yếu tố khoa học công nghệ hiện đại.

Ba là, phát huy tính tích cực, chủ động, tự giác của đội ngũ cán bộ phân đội trong tự bồi dưỡng văn hóa công vụ.

Mỗi cán bộ phân đội nghiêm túc đánh giá đúng những ưu điểm, hạn chế về văn hóa công vụ của bản thân. Xây dựng động cơ đúng đắn, ý chí quyết tâm cao trong tự bồi dưỡng văn hóa công vụ; xác định kế hoạch tự bồi dưỡng văn hóa công vụ cách khoa học; lựa chọn và quyết tâm thực hiện nghiêm túc các nội dung, biện pháp tự bồi dưỡng, tự rèn luyện. Mỗi cán bộ phân đội phải tôn trọng lẫn nhau; nghiêm túc, khoan dung, thấu tình đạt lý; kiên quyết chống biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống làm suy yếu sức mạnh đoàn kết, thống nhất trong đơn vị. Thường xuyên, bền bỉ tu tâm tích đức; rèn luyện bản lĩnh ngày càng chín chu, chín chắn; sống chân thành, trung thực, cởi mở với chính mình, với người khác, với tập thể. Chú trọng rèn luyện tính khiêm nhường lắng nghe, học hỏi và thân ái, giúp đỡ, sẻ chia, động viên mọi người xung quanh để cùng chung tay, góp sức hoàn thành công việc chung.

Bốn là, xây dựng môi trường văn hóa quân sự lành mạnh gắn với tích cực đưa đội ngũ cán bộ phân đội tham gia vào nhiều hoạt động thực tiễn để bồi dưỡng văn hóa công vụ.

Nâng cao nhận thức của các chủ thể về vị trí, ý nghĩa của môi trường văn hóa quân sự và việc rèn luyện đội ngũ cán bộ phân đội trong thực tiễn.

Nâng cao chất lượng xây dựng hệ thống tổ chức đảng, tổ chức quần chúng gắn với phát huy dân chủ, tăng cường kỷ luật, củng cố, phát triển mối quan hệ đoàn kết, gắn bó trong các tổ chức; củng cố, phát huy vai trò của các thiết chế văn hóa ở các đơn vị cơ sở trong Quân đội. Tiếp tục thực hiện có chất lượng Chỉ thị số 05 – CT/TW của Bộ Chính trị; Chỉ thị số 87 của Thường vụ Quân ủy Trung ương về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, gắn với đấu tranh đẩy lùi các biểu hiện tiêu cực. Kết hợp chặt chẽ giữa “xây” và “chống”, chú trọng bồi dưỡng, phát triển các yếu tố cấu thành văn hóa công vụ của đội ngũ cán bộ phân đội.

III. KẾT LUẬN

Bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội hiện nay là phương thức chủ yếu, trực tiếp để họ “tự soi”, “tự sửa”, không ngừng nâng cao trình độ, phẩm chất, năng lực, phương pháp, tác phong công tác, đáp ứng yêu cầu chức trách, nhiệm vụ được giao. Đây là nhân tố nội lực có tính chất quyết định đến mọi nhận thức, hành vi, hành động của cán bộ phân đội. Đồng thời, bồi dưỡng văn hóa công vụ cho đội ngũ cán bộ phân đội có ý nghĩa thiết thực, trực tiếp góp phần nâng cao chất lượng công tác quản lý cán bộ, đảng viên, góp phần xây dựng các đơn vị cơ sở vững mạnh toàn diện “Mẫu mực, tiêu biểu” hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- (1), (2) Hồ Chí Minh. Toàn tập. Tập 5. Hà Nội. NXB Chính trị quốc gia, 2011, tr. 269, 273.
- (3), (4) Đảng bộ Quân đội. Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI. Hà Nội. NXB Quân đội nhân dân, 2020, tr. 15, 27 - 28.
- (5) Đảng Cộng sản Việt Nam. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Tập II. Hà Nội. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, 2021, tr. 21.